

DE HEILIGE MIS

voorafgegaan door de TERTS

Latijn en Nederlands

Abdij Sint Benedictusberg
Mamelis - Vaals

INHOUDSOPGAVE

Ter Inleiding	3
De Terts op maandag.....	4
De Heilige Mis.....	9
Openingsriten.....	9
Woorddienst	11
Eucharistische Dienst.....	13
Communieriten.....	21
Slotriten	24
Appendix	25
Voorbereiding op de Mis	25
Dankzegging na de Mis	26

TER INLEIDING

Dit boekje is een handreiking voor het volgen van Terts en Heilige Mis via de website. Het zijn twee onderscheiden liturgische vieringen, die in de praktijk van de abdij steeds aan elkaar gekoppeld zijn.

De Terts is een deel van het zogenaamde getijdengebed, dat de monniken zeven keer per dag op verschillende uren verrichten. De Terts is daarvan het gebed, gehouden op het derde uur (latijns: hora tertia) van de dag, gerekend vanaf ongeveer zes uur 's ochtends. De psalmen van de Terts variëren op resp. zondag, maandag en overige weekdays.

In de viering van de Heilige Mis of Heilige Eucharistie vervult de Kerk de opdracht die Christus haar heeft toevertrouwd tijdens het Laatste Avondmaal: *doet dit tot mijn gedachtenis*. In deze *gedachtenis* wordt door de dienst van de priester - één celebrant of meerderen in concelebratie-, het ene, enige kruisoffer van Christus bestendigd, waarin Hij onder de gedaanten van brood en wijn met zijn lichaam en bloed werkelijk tegenwoordig is.

Behalve de onveranderlijke teksten, die in dit boekje zijn afgedrukt, zijn er voor de Misliturgie wisselende teksten. De teksten zijn dan aangepast aan speciale perioden in het jaar (bv. Adventstijd of Paastijd, de zgn *sterke tijden*) en op de Zon- en feestdagen. Vooral nog zijn deze teksten niet beschikbaar via de website.

Onder de Communieriten vindt u enkele gebeden voor de *geestelijke communie* aangezien u niet in staat bent de sacramentele communie op dat moment te ontvangen. Deze *geestelijke communie* is geen sacrament maar *"de zuiveren van hart, die vurig wensen dat hun het heilig Sacrament mocht worden gegeven, ook als dit niet mogelijk is, ontvangen de genade van het Sacrament naar de maat van hun verlangen en gesteltenis"* (Johannes Tauler).

DE TERTS OP MAANDAG

allen staan

Deus, in adiutórium meum
inténde. **Dómine, ad adiuván-
dum me festína.**

**Glória Patri et Fílio* et Spíritui
Sancto.**

**Sicut erat in princípío et nunc
et semper* et in sáecula
sæculórum. Amen. Allelúia.**

Hymnus

Nunc Sancte nobis Spíritus,
unum Patri cum Fílio,
dignáre promptus íngeri
nostro refúsus péctori.

Os lingua mens sensus vigor
confessióne personent,
flamméscat igne caritas,
accéndat ardor próximos.

Præsta Pater píssime
Patrique compar Unice,
cum Spíritu Paráclito
regnans per omne sáeculum

Antiphona

De tekst van de antifoon kan wisselen. Buiten de sterke tijden en als er geen (hoog)feest wordt gevierd, is de onderstaande tekst van toepassing:

Openingsvers

God, kom mij te hulp.
Heer, haast U mij te helpen.

allen buigen

Eer aan de Vader en de Zoon* en de
Heilige Geest.

allen staan rechtop

Zoals het was in het begin en nu en
altijd* en in de eeuwen der eeuwen.
Amen. Alleluia.

Hymne

Nu moge ons de Heilige Geest,
één met de Vader en de Zoon,
bezoeken, en ons innerlijk
vullen met zijn aanwezigheid.

Tong, lippen, geest verstand en kracht
moeten vereend zijn in de lof.
De liefde moet zo vurig zijn,
dat onze naaste ook ontvlamt.

Verhoor ons, Vader, eindloos goed,
en Gij, de Zoon aan Hem gelijk,
die samen met de Heilige Geest
regeert in alle eeuwigheid.

Antifoon

Adiuva me, et salvus ero, Dómine.

Ik heb geroepen en Hij heeft mij verhoord.

Psalmus 118

Lucérna pédibus meis verbum tuum* et lumen sémitis meis.

Psalm 118 (vervolg)

Uw woord is een lamp voor mijn voeten* en een licht op mijn paden.

allen zitten

Iurávi et státui* custodíre iudícia iustítiae tuæ.

Ik heb gezworen en ben besloten* de oordelen van uw gerechtigheid te onderhouden.

Humiliátus sum usquequáque* Dómine vivífica me secúndum verbum tuum.

Ik ben al te diep vernederd* Heer, schenk mij leven naar uw woord.

Voluntária oris mei beneplácita sint Dómine* et iudícia tua doce me.

Mogen de vrije offergaven van mijn mond U welgevallig zijn, Heer* en onderricht mij in uw oordelen.

Anima mea in mánibus meis semper* et legem tuam non sum oblítus.

Mijn leven is gedurig in gevaar* uw wet ben ik niet vergeten.

Posuérunt peccatóres láqueum mihi* et de mandátis tuis non errávi.

Zondaars hebben mij een strik gespannen* maar ik dwaal niet af van uw geboden.

Heréditas mea testimónia tua in ætérnum* quia exsultátio cordis mei sunt.

Voor eeuwig zijn uw getuigenissen mijn erfdeel* want zij vormen de verrukking van mijn hart.

Inclinávi cor meum ad faciéndas iustificatiónes tuas* in ætérnum in finem.

Ik heb mijn hart erop gezet uw verordeningen te volbrengen* voor eeuwig en volkomen. *allen staan*

Glória Patri, et Fílio,* et Spirítui Sancto. Sicut erat in princípío, et nunc, et semper,* et in sáecula sáeculórum. Amen.

Eer aan de Vader en de Zoon* en de Heilige Geest. Zoals het was in het begin en nu en altijd,* en in de eeuwen der eeuwen. Amen. *allen zitten*

Dúplíces corde ódio hábui* et legem tuam diléxi.

Ik haat dubbelhartigen* maar uw wet heb ik lief.

Tegmen et scutum meum es tu* et in verbum tuum supersperávi.

Mijn beschutting en mijn schild zijt Gij* en van uw woord verhoop ik alles.

Declináte a me málgni* et servábo præcépta Dei mei.

Weg van mij, gij boosdoeners* want ik wil de voorschriften van mijn God bewaren.

Súscipe me secúndum elóquium

Neem mij op naar uw woord, en ik zal

tuum et vivam* et non confúndas me ab exspectatióne mea.

Susténta me et salvus ero* et delectábor in iustificatió nibus tuis semper.

Sprevísti omnes discedétes a iustificatió nibus tuis* quia mendácium cogitá tio eórum.

Quasi scóriam delésti omnes peccatóres terræ* ideo diléxi testimónia tua.

Hórruit a timóre tuo caro mea* a iudíciis enim tuis tímui.

Glória Patri, et Fílio,* et Spirítui Sancto. Sicut erat in princípío, et nunc, et semper,* et in saécula saéculórum. Amen.

Feci iudícium et iustítiam* non tradas me calumniántibus me.

Sponde pro servo tuo in bonum* non calumniéntur me supérbi.

Oculi mei defecérunt in desidério salutáris tui* et elóquii iustítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secúndum misericórdiam tuam* et iustificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego, da mihi intelléctum* ut sciam testimónia tua.

Tempus faciéndi Dómino* dissipáverunt legem tuam.

Ideo diléxi præcépta tua* super aurum et obrýzum.

Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar* omnem viam mendá cii ódio hábui.

Glória Patri, et Fílio,* et Spirítui Sancto. Sicut erat in princípío,

leven* en stel mij niet teleur in mijn verwachting.

Ondersteun mij, en ik zal behouden zijn* en ik zal mij steeds in uw verordeningen verblijden.

Gij verwerpt allen die zich aan uw verordeningen onttrekken* want zij zinnen op bedrog.

Als afval hebt Gij alle zondaars van de aarde weggedaan* daarom heb ik uw getuigenissen lief.

Van schrik voor U huivert mijn vlees* want ik ben bevreesd voor uw oordelen.

allen staan

Eer aan de Vader en de Zoon* en de Heilige Geest. Zoals het was in het begin en nu en altijd,* en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

allen zitten

Recht en gerechtigheid heb ik betracht* lever mij niet over aan wie mij belasteren.

Sta borg voor uw dienaar voor zijn bestwil* laat geen hoogmoedigen mij belasteren.

Mijn ogen smachten naar uw heil* en naar een woord van uw gerechtigheid.

Doe met uw dienaar volgens uw barmhartigheid* en leer mij uw verordeningen.

Ik ben uw dienaar, geef mij begrip* om uw getuigenissen te kennen.

Het is tijd voor de Heer om op te treden* zij hebben uw wet geschonden.

Daarom heb ik uw voorschriften lief* boven goud, ja boven zuiver goud.

Daarom richtte ik mij naar al uw geboden* en heb ik elk leugenpad gehaat.

allen staan

Eer aan de Vader en de Zoon* en de Heilige Geest. Zoals het was in het

et nunc, et semper,* et in saecula
saeculorum. Amen.

begin en nu en altijd,* en in de eeuwen
der eeuwen. Amen. *allen zitten*

Antiphona

Adiuva me, et salvus ero, Dómine.

Antifoon

Ik heb geroepen en Hij heeft mij verhoord.

De teksten van de les en het vers kunnen wisselen. Buiten de sterke tijden en als er geen (hoog)feest wordt gevierd, zijn de teksten als volgt:

Lectio brevis

Ier. 17,14

Sana me, Dómine, et sanabor:
salvum me fac, et salvus ero:
quóniam laus mea tu es.

Korte les

Jeremia 17,14

Genees mij Heer, en ik zal genezen,
behoud mij, en ik zal behouden zijn,
want mijn lofprijzing zijt Gij.

allen gaan staan

Versus

Ÿ. Adiutor meus esto, ne derelin-
quas me. R̄. **Neque despicias
me, Deus, salutáris meus.**

Vers

Ÿ. Wees mijn Helper, verlaat mij niet.
R̄. Veracht mij niet, o God, mijn heil.

Oratio

Orémus.
Kýrie, eléison.
Christe, eléison.
Kýrie, eléison.
Pater noster ...

Gebed

Laat ons bidden.
Heer, ontferm U over ons.
Christus, ontferm U over ons.
Heer, ontferm U over ons.
Onze Vader ...

in stilte, gebogen houding tot aan:

Et ne nos indúcas in tentatiónem.
Sed líbera nos a malo.

En leid ons niet in bekoring.
Maar verlos ons van het kwade.

Oratio de die

Gebed van de dag

Het gebed van de dag heeft een wisselende tekst. Op gewone dagen is dit:

Deus Pater óptime, qui labórem
homínibus ita dedísti, ut mútua
semper arte ad altióra proficer-
ent, præsta quæsumus, sic nos
iúgiter operári,* ut filiórum in

God, algoede Vader, die de mensen de
arbeid zo heeft gegeven, dat zij door
gezamenlijke inspanning steeds hoger
zouden geraken, wij bidden U, geef ons
voortdurend ons werk zo te verrichten,

te spírítu et fratérna in omnes
caritáte vivámus. Per Christum
Dóminum nostrum. Amen.

dat wij leven in een kinderlijke liefde
tot U en een broederlijke liefde tot al-
len. Door Christus onze Heer. Amen.

Benedicámus Dómino.

Prijzen wij de Heer.

Deo grátias.

Wij danken God.

*allen blijven staan voor de intrede van de hoofdcelebrant en assistenten,
waarmee de Heilige Mis begint. Zie pagina 19.*

DE HEILIGE MIS

RITUS INITIALIS

OPENINGSRITEN

allen staan

Introitus

Introitus (veranderlijke tekst)

Salutatio populi

Begroeting

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sanctus.

In de Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

Amen.

Amen.

Dominus vobiscum

De Heer zij met u.

Et cum spiritu tuo.

En met uw geest.

op zondagen kan de zegening van water en de besprenkeling met wijwater plaats vinden. De onderstaande boeteritus vervalt dan.

Actus pœnitentialis

Boeteritus

Fratres, agnoscámus peccáta nostra, ut apti simus ad sacra mystéria celebránda.

Broeders, erkennen wij onze zonden, om de heilige geheimen waardig te kunnen vieren.

brevis pausa silentii

korte stilte

Miserére nostri, Dómine.

Heer, ontferm U over ons.

Quia peccávimus tibi.

Want wij hebben tegen U gezondigd.

Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

Toon ons, Heer, uw barmhartigheid.

Et salutáre tuum da nobis.

En schenk ons uw heil.

Misereátur nostri omnípotens Deus et, dimíssis peccátis nostris, perdúcat nos ad vitam ætérnam.

Moge de almachtige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven en ons geleiden tot het eeuwig leven.

Amen.

Amen.

allen blijven staan

Kýrie, eléison. **Kýrie, eléison.**

Heer, ontferm U over ons (2x).

Christe, eléison. **Christe, eléison.**

Christus, ontferm U over ons (2x).

Kýrie, eléison. **Kýrie, eléison.**

Heer, ontferm U over ons (2x).

Op Zon- en feestdagen wordt het Gloria gezongen, anders volgt meteen het gebed van de dag

Hymnus - Gloria

Glória in excélsis Deo
Et in terra pax homínibus
bonæ voluntátis.

Laudámus te,
benedícimus te,
adorámus te,
glorificámus te,
grátias ágimus tibi propter
magnam glóriam tuam,

Dómine Deus, Rex cæléstis,
Deus Pater omnípotens.

Dómine Fili unigénite, Iesu
Christe,

Dómine Deus, Agnus Dei,
Fílius Patris.

Qui tollis peccáta mundi,
miserére nobis.

Qui tollis peccáta mundi,
súscipe deprecaciónem nostram.

Qui sedes ad dexteram Patris,
miserére nobis.

Quóniam tu solus Sanctus.

Tu solus Dóminus.

Tu solus Altíssimus, Iesu Christe.

Cum Sancto Spíritu: in glória
Dei Patris. Amen.

Hymne - Gloria

Eer aan God in den hoge,
en vrede op aarde aan de mensen
die Hij liefheeft.

Wij loven U,
wij prijzen
en aanbidden U,
wij verheerlijken U
en zeggen U dank
voor uw grote heerlijkheid.

Heer God, hemelse Koning,
God almachtige Vader;

Heer, eniggeboren Zoon, Jezus
Christus;

Heer God, Lam Gods,
Zoon van de Vader;

Gij, die wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U over ons;

Gij, die wegneemt de zonden der wereld,
aanvaard ons gebed;

Gij, die zit aan de rechterhand van de
Vader, ontferm U over ons.

Want Gij alleen zijt de Heilige,

Gij alleen de Heer.

Gij alleen de Allerhoogste: Jezus Christus,
met de Heilige Geest: in de heerlijkheid
van God de Vader. Amen.

Collecta

Oremus.

Gebed

Laat ons bidden.

allen buigen

na een ogenblik stil gebed, zegt de priester het gebed van de dag (wisselende tekst), waarop allen antwoorden:

Amen.

Amen.

allen zitten

op Zon- en feestdagen zijn er twee lezingen, elk gevolgd door een gezang (graduale of Alleluia) en daarna volgt het Evangelie. Op gewone dagen is er vóór het Evangelie één lezing met het Graduale óf het Alleluia. Alle teksten van lezingen en gezangen zijn wisselend.

Lectio prima

Eerste lezing

In fine lector subdit:

aan het einde van de lezing zegt de lezer:

Verbum Dómini.

Woord des Heren.

Deo grátias.

Wij danken God.

Graduale vel Alleluia

Graduale of Alleluia

Lectio secunda

Tweede lezing

(alleen op Zon- en feestdagen)

In fine lector subdit:

aan het einde van de lezing zegt de lezer:

Verbum Dómini.

Woord des Heren.

Deo grátias.

Wij danken God.

Graduale of Alleluia

Graduale of Alleluia

Evangelium

Evangelie

Dóminus vobíscum.

De Heer zij met u.

Et cum spírítu tuo.

En met uw geest.

Léctio sancti Evangéliei secúndum

Lezing uit het heilig Evangelie volgens

...

...

Glória tibi, Dómine.

Glorie zij U, Heer.

omnes signant se

men tekent voorhoofd, mond en borst

Verbum Dómini.

Woord des Heren.

Laus tibi, Christe.

Lof zij U, Christus.

na het evangelie volgt op Zon- en feestdagen de preek, waarbij allen zitten

Credo

Credo in unum Deum,
Patrem omnipoténtem, factórem
cæli et terræ, visibílium ómnium
et invisibílium.

**Et in unum Dóminum Iesum
Christum, Filium Dei
unigénitum.**

Et ex Patre natum ante ómnia
sæcula.

**Deum de Deo, lumen de
lúmine, Deum verum de Deo
vero.**

Génitum, non factum, consub-
stantiálem Patri: per quem
ómnia facta sunt.

**Qui propter nos hómines et
propter nostram salútem
descéndit de cælis.**

omnes se inclinant

Et incarnátus est de Spíritu
Sancto ex María Vírgine, et
homo factus est.

**Crucifíxus étiam pro nobis sub
Póntio Piláto; passus et
sepúltus est.**

Et resurréxit tértia die,
secúndum Scriptúras.

**Et ascéndit in cælum, sedet ad
dexteram Patris.**

Et íterum ventúrus est cum
glória, iudicáre vivos et mórtuos,
cuius regni non erit finis.

**Et in Spíritum Sanctum,
Dóminum et vivificántem: qui
ex Patre Filióque procedít.**

Geloofsbelijdenis

allen staan

Ik geloof in één God,
de almachtige Vader, Schepper van
hemel en aarde, van al wat zichtbaar
en onzichtbaar is.

En in één Heer, Jezus Christus,
eniggeboren Zoon van God.

Vóór alle tijden geboren uit de Vader.

God uit God, licht uit licht, ware God
uit de ware God.

Geboren, niet geschapen, één in wezen
met de Vader, en dóór wie alles
geschapen is.

Hij is voor ons, mensen, en omwille
van ons heil uit de hemel neergedaald.

allen buigen

Hij heeft het vlees aangenomen door
de Heilige Geest uit de Maagd Maria,
en is mens geworden. *allen staan*

Hij werd voor ons gekruisigd, Hij heeft
geleden onder Pontius Pilatus en is
begraven.

Hij is verrezen op de derde dag,
volgens de Schriften.

Hij is opgevaren ten hemel: zit aan de
rechterhand van de Vader.

Hij zal wederkomen in heerlijkheid
om te oordelen levenden en doden: en
aan zijn Rijk komt geen einde.

Ik geloof in de Heilige Geest, die Heer
is en het leven geeft; die voortkomt uit
de Vader en de Zoon;

Qui cum Patre et Filio simul adorátur et conglorificátur: qui locútus est per prophétas.

Et unam, sanctam, cathólicam et apostólicam Ecclésiám.

Confíteor unum baptísma in remissionem peccatórum.

Et exspécto resurrectionem mortuórum.

Et vitam ventúri saeculi.

Amen.

Oratio fidelium

Oremus.

Die met de Vader en de Zoon tezamen wordt aanbeden en verheerlijkt; die gesproken heeft door de profeten.

Ik geloof in de éne, heilige, katholieke en apostolische Kerk.

Ik belijd één doopsel tot vergeving van de zonden.

Ik verwacht de opstanding van de doden.

En het leven van het komend Rijk.

Amen.

Gebed van de gelovigen

Laat ons bidden.

De voorbeden wisselen per dag. Na elke voorbede wordt geantwoord:

Te rogámus, audi nos.

Wij bidden u, verhoor ons.

De voorbeden worden afgesloten met een gebed door de priester, waarop allen antwoorden:

Amen.

Amen.

LITURGIA EUCHARISTICA

EUCCHARISTISCHE DIENST

allen zitten

Offertorium

Offertorium

gezang met wisselende tekst

de eucharistische tafel wordt bereid waarbij de priester onderstaande gebeden in stilte verricht; er wordt gecollecteerd op Zondagen en op enkele feestdagen

sacerdos patenam cum pane elevans dicit:

de priester neemt de pateen met brood en zegt:

Benedíctus es, Dómine, Deus univérsi, quia de tua largitáte accépipus panem, quem tibi offérimus, fructum terræ et

Gezegend zijt Gij, Heer, God van het heelal, want uit uw overvloed hebben wij het brood ontvangen dat wij U aanbieden, vrucht van de aarde en

óperis mánuum hóminum, ex quo nobis fiet panis vitæ.

werk van mensenhanden, dat voor ons worden zal het brood des levens.

sacerdos infundit vinum et parum aquæ in calicem, dicit:

Per huius aquæ et vini mystérium eius efficiámur divinitátis consórtes, qui humanitátis nostræ fieri dignátus est párticeps.

de priester giet wijn en een weinig water in de kelk en zegt:

Mogen wij door het geheim van dit water en deze wijn deelachtig worden aan de godheid van Hem die zich gewaardigde de mensheid met ons te delen.

calicem elevatum tenens dicit sacerdos:

Benedíctus es, Dómine, Deus univérsi, quia de tua largitáte accépmus vinum, quod tibi offérimus, fructum vitis et óperis mánuum hóminum, ex quo nobis fiet potus spiritalís.

de priester heft de kelk op en zegt :

Gezegend zijt Gij, Heer, God van het heelal, want uit uw overvloed hebben wij de wijn ontvangen die wij U aanbieden, vrucht van de wijnstok en werk van mensenhanden, die voor ons worden zal de geestelijke drank.

sacerdos dicit:

In spíritu humilitátis et in ánimo contríto suscipiámur a te, Dómine; et sic fiat sacrificium nostrum in conspéctu tuo hódie, ut pláceat tibi, Dómine Deus.

de priester vervolgt in stilte:

Heer, mogen wij in een geest van ootmoed en met een berouwvol hart door U aanvaard worden en moge ons offer heden zo gebracht worden voor uw aangezicht, dat het U behaagt, Heer God.

lavat manus dicit:

Lava me, Dómine, ab iniquitáte mea, et a peccáto meo munda me.

hij wast zijn handen en zegt:

Was mij rein, Heer, van mijn ongerechtigheid en zuiver mij van mijn zonden.

Op Zon- en feestdagen vindt er bewieroking plaats van de offergaven, altaar, de celebranten en alle aanwezigen, waarbij allen al gaan staan; anders staat iedereen op als de priester zich tot allen richt en hardop zegt:

allen staan

Oráte, fratres: ut meum ac vestrum sacrificium acceptábile fiat apud Deum Patrem omnipoténtem.

Bidt, broeders: dat mijn en uw offer aanvaard kan worden door God, de almachtige Vader.

Suscípiat Dóminus sacrificium de mánibus tuis ad laudem et glóriam nóminis sui, / ad utilitátem quoque nostram totiúsque Ecclésiæ suæ sanctæ. Moge de Heer het offer uit uw handen aannemen, tot lof en eer van zijn Naam, / tot welzijn van ons en van heel zijn heilige Kerk.

Oratio super oblata

Gebed over de offergaven

wisselende tekst met de afsluiting:

Amen.

Amen.

Præx eucharistica

Eucharistisch Gebed

Dóminus vobíscum.

De Heer zij met u.

Et cum spírítu tuo.

En met uw geest.

Sursum corda.

Omhoog de harten.

Habémus ad Dóminum.

Wij verheffen ze tot de Heer.

Grátias agámus Dómino Deo nostro.

Brengen wij dank aan de Heer onze God.

Dignum et iustum est.

Dat is zijn recht en onze plicht.

Praefatio

Prefatie

de prefatie varieert volgens tijden en feesten; hier volgt één van de gewone prefaties:

Vere dignum et iustum est, æquum et salutáre, nos tibi semper et ubíque grátias ágere: Dómine, sancte Pater, omnípotens ætérne Deus:

Het is waarlijk uw recht en onze plicht, het strekt ons tot heil, dat wij U altijd en overal dank brengen: Heer, heilige Vader, almachtige eeuwige God.

Quia, cum nostra laude non égeas, tuum tamen est donum quod tibi grates rependámumus, nam te non augent nostra præcónia, sed nobis proficiunt ad salútem, per Christum Dóminum nostrum.

Al behoeft Gij niet onze lof, toch is het uw gave dat wij U dank mogen zeggen, want onze lofprijzing maakt U niet groter, ons echter strekt ze tot heil, door Christus onze Heer.

Et ídeo, choris angélicis sociáti,
te laudámus in gáudio
confiténtes:

**Sanctus, Sanctus, Sanctus
Dóminus Deus Sábaoth.**

**Pleni sunt caeli et terra glória
tua. Hosánna in excélsis.**

**Benedíctus qui venit in nómine
Dómini. Hosánna in excélsis.**

Canon Romanus

Te ígitur, clemetíssime Pater, per
Iesum Christum, Fílium tuum,
Dóminum nostrum, súpplíces
rogámus ac pétimus, uti accépta
hábeas et benedícas hæc
dona, hæc múnera, hæc sancta
sacrificía illibáta, in primis, quæ
tibi offérimus pro Ecclésia tua
sancta cathólica: quam pacificáre,
custodíre, adunáre et régere
dignéris toto orbe terrárum: una
cum fámulo tuo Papa nostro N.
et Antistite nostro N. et ómnibus
orthodóxis atque cathólicæ et
apostólicæ fidei cultóribus.

Commemoratio pro vivis

Meménto, Dómine, famulórum
familiarúmque tuárum N. et
N. et ómnium circumstántium,
quorum tibi fides cógnita est
et nota devótio, pro quibus
tibi offérimus: vel qui tibi
ófferunt hoc sacrificium laudis,
pro se suisque ómnibus: pro
redemptióne animárum suárum,
pro spe salútis et incolumitátis

Daarom prijzen wij u in de vereniging
met de engelenkoren, vol vreugde
zingend:

Heilig, Heilig, Heilig, de Heer,
de God der hemelse Machten.

Vol zijn hemel en aarde van uw
heerlijkheid. Hosanna in den hoge.

Gezegend Hij die komt in de Naam
des Heren. Hosanna in den hoge.

Romeinse Canon

U dan, genadige Vader, bidden en
smeken wij ootmoedig door Jezus
Christus, uw Zoon, onze Heer: wil
aanvaarden en zegenen deze gaven en
geschenken, deze heilige, smetteloze
offerande, die wij U opdragen
allereerst voor uw heilige katholieke
Kerk, opdat Gij U gewaardigt haar
over heel de aarde vrede en eenheid,
rust en orde te schenken, samen met
uw dienaar onze Paus N., met onze
bisschop N. en allen die, trouw aan
de ware leer, zorg dragen voor het
katholiek en apostolisch geloof.

Gedachtenis van de levenden

Gedenk, Heer, uw dienaren en
dienaressen N. en N. en allen die hier
aanwezig zijn,
wier geloof en toewijding Gij kent,
voor wie wij U opdragen - en die zelf
aan U opdragen - dit offer van lof en
dank, voor zichzelf en voor allen die
hen toebehoren, tot verlossing van hun
ziel, in de hoop op hun heil en behoud:
en zij richten hun gebeden tot U, de

sua: tibi que reddunt vota sua eeuwige, levende en ware God.
aeterno Deo, vivo et vero.

Infra actiones

Communicantes, et memoriam venerantes, in primis gloriosae semper Virginis Mariae, Genetricis Dei et Domini nostri Iesu Christi: sed et beati Ioseph, eiusdem Virginis Sponsi, et beatorum Apostolorum ac Martyrum tuorum, Petri et Pauli, Andreae, Iacobi, Ioannis, Thomae, Iacobi, Philippi, Bartholomaei, Matthaei, Simonis et Thadaei: Lini, Cleti, Clementis, Xysti, Corneli, Cypriani, Laurentii, Chrysogoni, Ioannis et Pauli, Cosmae et Damiani et omnium Sanctorum tuorum; quorum meritis precibusque concedeas, ut in omnibus protectionis tuae muniamur auxilio.

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae, sed et cunctae familiae tuae, quaesumus, Domine, ut placatus accipias: diisque nostros in tua pace disponas, atque ab aeterna damnatione nos eripi et in electorum tuorum iubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Quam oblationem tu, Deus, in omnibus, quaesumus, benedictam, adscriptam, ratam, rationabilem, acceptabilemque facere digneris:

Heilige handeling

In een gemeenschap verenigd, eren wij de gedachtenis allereerst van de glorieijke Maria altijd Maagd, de Moeder van onze God en Heer Jezus Christus: alsook van de heilige Jozef, haar bruidegom, en van uw heilige Apostelen en Martelaren Petrus en Paulus, Andreas, Jakobus, Johannes, Thomas, Jakobus, Filippus, Bartholomeüs, Mattheüs, Simon en Thaddeüs; Linus, Cletus, Clemens, Xystus, Cornelius, Cyprianus, Laurentius, Chrysogonus, Johannes en Paulus, Cosmas en Damianus en van al uw Heiligen. Verleen ons omwille van hun verdiensten en gebeden altijd en overal de kracht van uw bijstand en bescherming.

Aanvaard dan goedgunstig deze offergave, bidden wij, Heer, die wij, uw dienaren, en al uw huisgenoten U aanbieden, en bewaar onze dagen in uw vrede; wil ons ontrukken aan de eeuwige verwerping en rekenen onder het getal van uw uitverkorenen. Door Christus onze Heer. Amen.

allen knielen

Gewaardig U, God, deze offergave te zegenen, te bekrachtigen en te bevestigen, te heiligen en te aanvaarden, opdat zij aldus voor ons

ut nobis Corpus et Sanguis fiat dilectíssimi Fílii tui, Dómini nostri Iesu Christi.

wordt het Lichaam en Bloed van uw veelgeliefde Zoon, onze Heer Jezus Christus.

Qui, prídíe quam paterétur, accépit panem in sanctas ac venerábiles manus suas, et elevátis óculis in cælum ad te Deum Patrem suum omnipoténtem, tibi grátias agens benedíxit, fregit, deditque discíplis suis, dicens:

Die daags voor zijn lijden brood nam in zijn heilige en eerbiedwaardige handen, zijn ogen ten hemel sloeg, naar U, God zijn almachtige Vader, U dankte en zegende, het brak en aan zijn leerlingen gaf, met de woorden:

ACCIPITE ET MANDUCATE EX HOC OMNES: HOC EST ENIM CORPUS MEUM, QUOD PRO VOBIS TRADETUR.

NEEMT EN EET HIERVAN, GIJ ALLEN, WANT DIT IS MIJN LICHAAM, DAT VOOR U ZAL WORDEN OVERGELEVERD.

Símili modo, postquam cenátum est, accípiens et hunc præclárum cálicem in sanctas ac venerábiles manus suas, item tibi grátias agens benedíxit, deditque discíplis suis, dicens:

Evenzo nam Hij na de maaltijd deze heerlijke kelk in zijn heilige en eerbiedwaardige handen, dankte en zegende U wederom en gaf hem aan zijn leerlingen, met de woorden:

ACCIPITE ET BIBITE EX EO OMNES: HIC EST ENIM CALIX SANGUINIS MEI NOVI ET ÆTERNI TESTAMENTI, QUI PRO VOBIS ET PRO MULTIS EFFUNDETUR IN REMISSIONEM PECCATORUM. HOC FACITE IN MEAM COMMEMORATIONEM.

NEEMT EN DRINKT ALLEN HIERUIT: WANT DIT IS DE KELK VAN MIJN BLOED VAN HET NIEUWE EN EEUWIGE VERBOND, DAT VOOR U EN VOOR VELEN ZAL WORDEN VERGOTEN TOT VERGEVING VAN DE ZONDEN. DOET DIT TER GEDACHTENIS AAN MIJ.

allen gaan staan

Mystérium fidei.

Mortem tuam annuntiámus, Dómine, et tuam resurrectionem confitémur, donec vénias.

Het geheim des geloofs.

Wij verkondigen, Heer, uw dood en wij belijden uw verrijzenis, totdat Gij wederkomt.

Unde et mémoires, Dómine, nos servi tui, sed et plebs tua sancta, eiúsdem Christi, Filii tui, Dómini nostri, tam beátæ passiónis, necnon et ab ínferis resurrectionis, sed et in cælos gloriósæ ascensiónis: offérimus præcláre maiestáti tuæ de tuis donis ac datis hóstiam puram, hóstiam sanctam, hóstiam immaculátam, Panem sanctum vitæ ætérnæ et Cálicem salútis perpétuæ.

Supra quæ propítio ac seréno vultu respícere dignéris: et accépta habére, sícuti accépta habére dignátus es múnera púeri tui iusti Abel, et sacrificíum Patriárchæ nostri Abrahæ, et quod tibi óbtulit summus sacérdos tuus Melchisedech, sanctum sacrificíum, immaculátam hóstiam.

Súpplíces te rogámus, omnípotens Deus: iube hæc perférri per manus sancti Angeli tui in sublíme altáre tuum, in conspéctu divínæ maiestátis tuæ; ut, quotquot ex hac altáris participatióne sacrosánctum Filii tui Corpus et Sáanguinem sumpsérimus, omni benedictióne cælésti et grátia repléamur. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Commemoratio pro defunctis
Meménto étiam, Dómine, famulórum famularúmque tuárum N. et N., qui nos

Daarom, Heer, gedenken wij, uw dienaren, en ook uw heilige volk, het zalig lijden van Christus, uw Zoon, onze Heer, zijn verrijzenis uit de doden, alsmede zijn glorievolle hemelvaart, en brengen aan uw verheven majesteit uit uw eigen giften en gaven een rein offer, een heilig offer, een smetteloos offer, het heilig Brood van het eeuwig leven en de Kelk van het altijddurend heil.

Wil genadig en goedgunstig neerzien op deze offerande en ze aanvaarden, zoals Gij weleer hebt aanvaard de gaven van uw dienaar Abel, de rechtvaardige, het offer van onze Aartsvader Abraham en hetgeen U werd opgedragen door uw hogepriester Melchisedech, een heilig offer, een smetteloze gave.

Ootmoedig smeken wij U, almachtige God: mogen zij door de handen van uw heilige Engel gebracht worden naar uw altaar in den hoge, voor het aanschijn van uw goddelijke majesteit, opdat wij allen die deelhebben aan dit altaar en het heilig Lichaam en Bloed nuttigen van uw Zoon, vervuld mogen worden met alle hemelse zegen en genade. Door Christus onze Heer. Amen.

Gedachtenis van de overledenen
Gedenk ook, Heer, uw dienaren en dienaressen N. en N., die ons zijn voorgegaan met het teken van het

præcessérunt cum signo fidei, et dórmiant in somno pacis. Ipsis, Dómine, et ómnibus in Christo quiescéntibus, locum refrigérii, lucis et pacis, ut indúlgeas, deprecámur.

Nobis quoque peccatóribus fámulis tuis, de multitudíne miseratiónum tuárum sperántibus, partem áliquam et societátem donáre dignéris cum tuis sanctis Apóstolis et Martýribus: cum Ioánne, Stéphanó, Matthía, Bárnaba, Ignátio, Alexándro, Marcellíno, Petro, Felicitáte, Perpétua, Agatha, Lúcia, Agnéte, Cæcília, Anastásia et ómnibus Sanctis tuis: intra quorum nos consórtium, non æstimátor mériti, sed véniaë, quæsumus, largítor admítte. Per Christum Dóminum nostrum. Per quem hæc ómnia, Dómine, semper bona creas, sanctíficas, vivíficas, benedícis, et præstas nobis.

Per ipsum, et cum ipso, et in ipso, est tibi Deo Patri omnipoténti, in unitáte Spíritus Sancti, omnis honor et glória per ómnia sáecula sæculórum. **Amen.**

geloof en rusten in de slaap van de vrede. Verleen, bidden wij, Heer, aan hen en aan allen die in Christus rusten, de plaats van verkwikking, licht en vrede.

Schenk ook aan ons, zondaars, uw dienaren, die hun hoop stellen op de overvloed van uw barmhartigheid, deelgenootschap met uw heilige Apostelen en Martelaren:

met Johannes, Stefanus, Matthias, Barnabas, Ignatius, Alexander, Marcellinus, Petrus, Felicitas, Perpetua, Agatha, Lucia, Agnes, Cecilia, Anastasia, en al uw Heiligen; wij bidden U:

laat ons toe tot hun gezelschap, Gij die niet onze verdiensten weegt maar ons mild vergiffenis schenkt. Door Christus onze Heer. Door wie Gij, Heer, voortdurend al deze goede gaven scheidt, heiligt, levend maakt, zegent en ons ten geschenke geeft.

Door Hem, met Hem en in Hem is aan U, God almachtige Vader, in de eenheid van de Heilige Geest, alle eer en heerlijkheid door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Met het bidden van het onze vader begint de onmiddellijke voorbereiding op de heilige Communie. Tot deze Eucharistische Communie nodigt de Kerk diegenen uit die als praktizerend katholiek haar geloof delen en dienvolgens willen leven.

De communicanten sporen wij bescheiden aan om, zoals de monniken, de heilige communie op de tong te willen ontvangen.

allen staan

Præcéptis salutáribus móniti, et
divína institutióne formáti,
audémus dícere:

**Pater noster, qui es in cælis:
sanctificétur nomen tuum;
advéniat regnum tuum;
fiat volúntas tua,
sicut in cælo, et in terra.
Panem nostrum cotidiánum
da nobis hódie;
et dímítte nobis débíta nostra,
sicut et nos dímittimus
debitóribus nostris;
et ne nos indúcas in tentatiónem;
sed líbera nos a malo.**

Líbera nos, quáesumus, Dómine,
ab ómnibus malis, da propítius
pacem in diébus nostris, ut, ope
misericórdiæ tuæ adiúti, et a peccáto
simus semper líberi et ab omni
perturbatióne secúri: exspectánte
beátam spem et advéntum
Salvatóris nostri Iesu Christi.

Aangespoord door een heilzaam
gebod en onderricht door een
goddelijk woord, durven wij zeggen:

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw Naam worde geheiligd,
uw Rijk kome,
uw wil geschiede op aarde, zoals in de
hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood,
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven
aan onze schuldenaren,
en breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van het kwade.

Verlos ons, smeken wij U, Heer, van
alle kwaad; geef goedgunstig vrede in
onze dagen, opdat wij met de hulp van
uw barmhartigheid steeds vrij mogen
zijn van zonden en beveiligd tegen
alle onrust: in de verwachting van de
zalige hoop en de wederkomst van
onze Heiland Jezus Christus.

**Quia tuum est regnum,
et potestas, et gloria
in saecula.**

Want van U is het Koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.

Dómine Iesu Christe, qui dixísti
Apóstolis tuis: Pacem relínquo
vobis, pacem meam do vobis:
ne respicias peccáta nostra, sed
fidem Ecclésiæ tuæ; eámque
secúndum voluntátem tuam
pacificáre et coadunáre dignéris.
Qui vivis et regnas in saecula
saeculórum. **Amen.**

Heer Jezus Christus, die tot uw
Apostelen gezegd hebt: Vrede laat Ik
u, mijn vrede geef Ik u: sla geen acht
op onze zonden, maar op het geloof
van uw Kerk; en gewaardig U haar
volgens uw wil in vrede en eenheid te
bewaren. Gij, die leeft en heerst in de
eeuwen der eeuwen.
Amen.

Pax Dómini sit semper vobíscum.
Et cum spírítu tuo.

De vrede des Heren zij altijd met u.
En met uw geest.

eventueel nodigt de priester of diaken iedereen daarna uit:

Offerte vobis pacem.

Geeft elkaar de vredeswens.

vervolgens wordt tijdens de breking van het brood gezongen:

Agnus Dei, **qui tollis peccáta
mundi: miserére nobis.**
Agnus Dei, **qui tollis peccáta
mundi: miserére nobis.**
Agnus Dei, **qui tollis peccáta
mundi: dona nobis pacem.**

Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, ontferm U over ons.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, ontferm U over ons.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden
der wereld, geef ons de vrede.

sacerdos dicit secreto:

Dómine Iesu Christe, Fili Dei
vivi, qui ex voluntáte Patris,
cooperánte Spírítu Sancto, per
mortem tuam mundum vivificásti:
líbera me per hoc sacrosáncctum
Corpus et Sánguinem tuum ab
óm nibus iniquitátibus meis et
univérsis malis: et fac me tuis

in stilte bidt de priester:

Heer Jezus Christus, Zoon van de levende
God, die naar de wil van de Vader en
met medewerking van de Heilige Geest
door uw dood de wereld het leven hebt
geschonken: bevrijd mij door dit uw
allerheiligst Lichaam en Bloed van al
mijn zonden en van alle kwaad: geef dat
ik altijd gehecht blijf aan uw geboden, en

semper inhærére mandátis, et a te
numquam separári permittas.

vel:

Percéptio Córporis et Sánguinis
tui, Dómine Iesu Christe, non
mihi provéniat in iudícium
et condemnatióem: sed pro
tua pietáte prosit mihi ad
tutaméntum mentis et córporis,
et ad medélam percipiéndam.

de priester toont de hostie en zingt:

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit
peccáta mundi. Beáti qui ad
cenam Agni vocáti sunt.

**Dómine, non sum dignus ut
intres sub tectum meum: sed
tantum dic verbo et sanábitur
ánima mea.**

Communio

laat niet toe dat ik ooit van U gescheiden
word.

of:

Heer Jezus Christus, moge de
nuttiging van uw Lichaam en Bloed
mij niet tot oordeel en vonnis worden,
maar door uw barmhartigheid
strekken tot behoud en genezing naar
ziel en lichaam.

Ziet het Lam Gods, dat wegneemt de
zonden der wereld. Zalig zij die geno-
digd zijn aan de maaltijd van het Lam.

Heer, ik ben niet waardig dat Gij komt
onder mijn dak, maar spreek slechts
een woord en mijn ziel zal gezond
worden.

Communio; gezang met wisselende tekst

u wordt uitgenodigd tot de geestelijke communie:

*“er zal een uur komen, ja het is er al,
dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden
in geest en waarheid” (Joh 4:23)*

Mijn Jezus,
ik geloof dat Gij
in het allerheiligste Sacrament tegenwoordig zijt.
Ik bemin U boven alles
en wens U in mijn hart te ontvangen.
Maar ik kan dit nu niet werkelijk doen;
daarom bid ik U:
kom tenminste op geestelijke wijze in mijn hart.
Ik omhels U, alsof Gij reeds gekomen waart
en verenig mij geheel en al met U.
Laat mij toch nooit van U gescheiden worden.

Ofwel:

Mijn Jezus,
ik geloof dat Gij
in het allerheiligste Sacrament tegenwoordig zijt.
Ik bemin U en verlang naar U.
Kom in mijn hart.
Ik omhels U; verlaat mij nooit meer.

(bron: Katholiek Gebedenboek. De gebedsschat van de kerk der eeuwen en de vernieuwde liturgie volgens Vaticanum II. Brugge: Tabor, 1986, pp. 935-937)

RITUS CONCLUSIONIS

SLOTTRITEN

allen staan

Dóminus vobíscum.
Et cum spírítu tuo.

De Heer zij met u.
En met uw geest.

Sit nomen Dómini benedíctum.
Ex hoc nunc et usque in sáeculum.

De Naam des Heren zij gezegend.
Van nu af tot in eeuwigheid.

Adiutórium nostrum in nómine
Dómini.
Qui fecit cælum et terram.

Onze hulp is in de Naam des Heren.
Die hemel en aarde gemaakt heeft.

allen buigen

Benedícat vos omnípotens Deus,
Pater, et Filius, et Spírítus Sanctus.
Amen.

Zegene u de almachtige God, Vader,
Zoon en Heilige Geest.
Amen.

Ite, missa est.
Deo gratias.

Gaat nu allen heen in vrede.
Wij danken God.

APPENDIX

VOORBEREIDING OP DE MIS

Almachtige eeuwige God, zie, ik nader tot het sacrament van uw eniggeboren Zoon, onze Heer Jezus Christus; ik nader als een zieke tot de geneesheer van het leven, als een onreine tot de bron van barmhartigheid, als een blinde tot het licht van de eeuwige klaarheid, als een arme en behoeftige tot de Heer van hemel en aarde.

Daarom vraag ik U in de overvloed van uw grote mildheid, dat Gij mijn ziekte wilt genezen, mijn onreinheid afwassen, mijn blindheid verlichten, mijn armoede keren en mijn naaktheid kleden, opdat ik het brood der Engelen, de Koning der koningen en de Heer der heersers, mag ontvangen met zoveel eerbeid en nederigheid, met zoveel berouw en godsvrucht, met zo grote reinheid en geloof, met zulk voornemen en bedoeling, als goed is voor het heil van mijn ziel.

Ik bid U, geef mij te ontvangen, niet alleen het sacrament van het Lichaam en Bloed, maar ook de genade en de kracht van het sacrament.

Goedertieren God, laat mij het Lichaam van uw eniggeboren Zoon, onze Heer Jezus Christus, dat Hij heeft aangenomen uit de Maagd Maria, zo ontvangen, dat ik ingelijfd mag worden in zijn mystiek lichaam en gerekend onder zijn ledematen.

Liefdevolle Vader, geef dat ik uw geliefde Zoon, die ik, thans onderweg, verhuld ga ontvangen, eens voor altijd onverhuld mag aanschouwen.

Die met u leeft en heerst in de eeuwen der eeuwen.

Amen.

H. Thomas van Aquino (1225 - 1274)

DANKZEGGING NA DE MIS

Ik breng U dank, Heer, heilige Vader, almachtige eeuwige God, die mij, zondaar, uw onwaardige dienaar, zonder verdiensten van mijn kant, maar enkel omwille van uw barmhartigheid hebt willen voeden met het kostbaar Lichaam en Bloed van uw Zoon, onze Heer Jezus Christus.

En ik smEEK u, dat deze heilige communie mij niet mag worden tot schuld en straf, maar tot heilzame voorspraak tot vergiffenis.

Laat deze heilige communie voor mij zijn de wapenrusting van het geloof en het schild van goede wil.

Laat zij van mij wegnemen mijn gebreken,

in mij de begeerlijkheid en wellust doven,

de liefde en het geduld, de nederigheid en gehoorzaamheid

en alle deugden vermeerderen;

mij verdedigen tegen de listen van de vijanden,

zichtbare zowel als onzichtbare,

en mijn onrust naar lichaam en geest volkomen bedaren.

Moge zij geven dat ik aan de ene en ware God gehecht blijf

en gelukkig mijn einddoel bereik.

En ik smEEK U dat Gij mij, zondaar, tot dat onuitsprekelijk gastmaal wilt leiden,

waar Gij met de Zoon en de Heilige Geest voor uw Heiligen het ware licht zijt, de volkomen verzadiging,

de eeuwige vreugde, de volkomen blijdschap

en het volmaakt geluk.

Door Christus onze Heer.

Amen.

H. Thomas van Aquino (1225 - 1274)